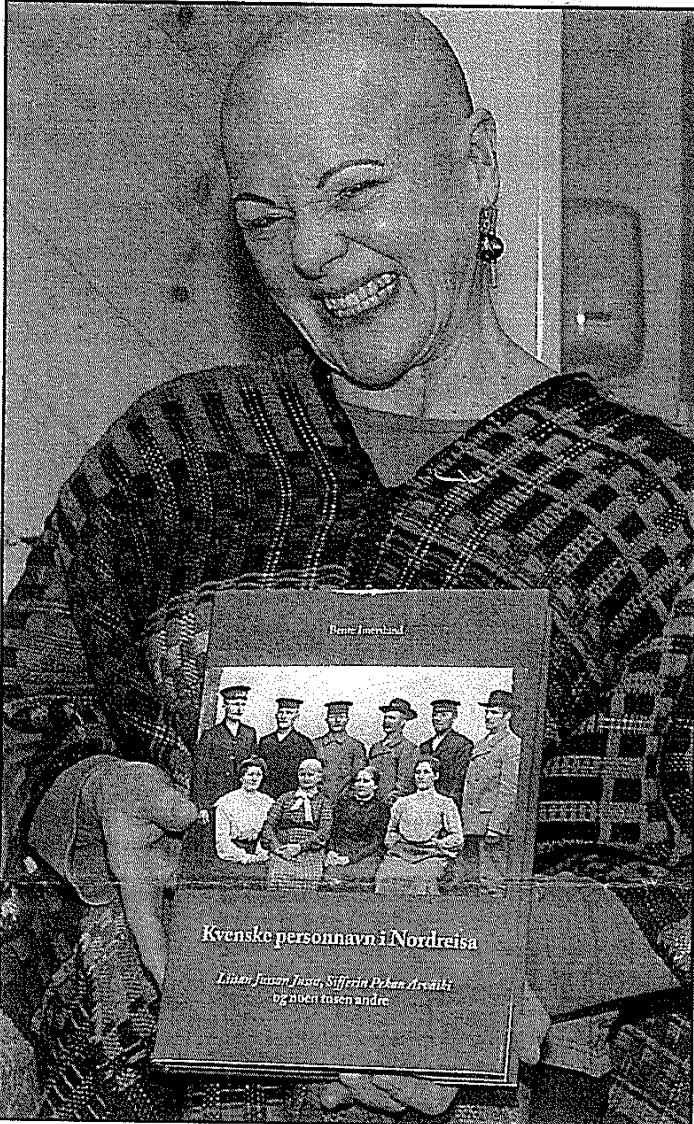

Fra Tännplykki til Posti-Pekka:

Praktbok fra Imerslund om kvænske navnetradisjoner

PRAKTBOK:

Bente Imerslund viser stolt frem sin nye bok. Boken inneholder en rekke kvænske navn, bilder og historier fra Nordreisa.

ENGASJERT:

Imerslund har lyktes med å engasjere folk i sitt arbeide med boken. Her forteller informanten Gunn Anita Vang om sin bestemors navn.

«Gamle Peder Bergmo kom på bussen og var litt skeptisk for at han ikke kjente sjaføren. Følgende samtale fant sted: *Roald: Kjenner du meg ikke? Peder: Nei. Roald: Eg e jo Pikku-Jussan Ruuali. Peder: Ja, men DEG kjenner jeg jo!»*

ELIN MARGRETHE WERSLAND

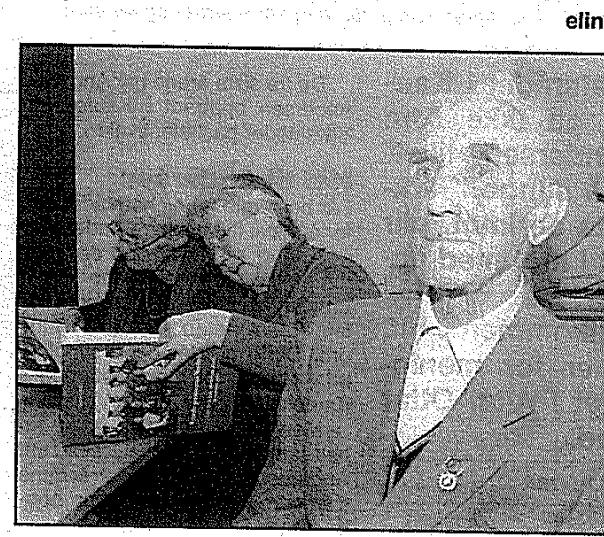
Dette er bare en av de mange historiene i Bente Imerslunds nye bok «Kvenske personnavn i Nordreisa». Liisan Jussan Jussa, Sifferin Pekan Asvaiki og noen tusen andre. Hva forteller denne historien oss? Hva er spesielt med kvænske personnavn? Hvordan kan man lage en hel bok om det? Nysgjerrigheten førte meg til Nordreisa der det var lansering av boken.

Bente Imerslund har hovedfag i finsk, og har skrevet en rekke bøker og artikler om kvænsk og finsk kultur i Norge. Hun har laget nettstedet finsk.no, et nettsted som gir informasjon om finskspråklige minoriteter utenfor Norge.

Munter stemming

Det var en merkbar munter stemming da jeg kom inn i cafeen på Halti, der boken skulle lanseres. Jeg skjønte fort at lanseringen kun var for spesielt inviterte, og at det var Imerslunds informanter som hadde møtt opp. Boklanseringen ble holdt for å lage stas på informantene. Det ble uttrykt latter og glede da de fikk se bilder og lese gode historier om sine slektninger og venner.

– Det her er vår bok om vår kultur. Jeg er så stolt! Bente har inkludert oss i arbeidet med denne boken fra dens tidlige start, derfor har engasjementet vært stort i Nordreisa. Gleden ved å se det ferdige resultatet er desto større, sier Gunn Anita Vang, en viktig informant i boken.

EN VIKTIG INFORMANT:

Trygve Solberg bidro med mye informasjon om kvænske personnavn. Han har gledd seg lenge til boklanseringen.

Kvænske personnavn
Vang blar ivrig i boken og viser meg et bilde av sin bestemor.

– Min bestemor het Lippu Liisa, det vil si lille-Lisa, et navn som forteller om et særtrekk ved henne. Hun ble også kalt Paasinkorvan Liisa, et navn som forteller om hvor hun kom fra. Selv ville hun ikke hete noe av dette, men kalte seg for det norske navnet Elise Johansen, forteller Vang.

Imerslund har intervjuet 156 informanter.

– I Nordreisa kunne en og samme person ha opp til åtte ulike navn. De fikk ikke bestemme navnet sitt selv. De ulike navnene ga informasjon om deres egeneskaper, slik som for eksempel Tännplykki eller Flinttu, som var personer med temperament. Navnet kunne ellers gi informasjonen om hvem de var gift med, eller ulike personer i deres slekt, alt fra bestemødre til svigerinner. De kunne også bli oppkalt etter gårds- og stedsnavn, ektefeller og yrker, slik som Posti-Pekka, som jobbet i posten. Det var i tillegg vanlig å kalle folk opp etter noe de hadde gjort, slik som for eksempel Laiton Feetu, som betyr lovløs-Fredrik, eller etter steder de hadde vært en gang, som for eksempel Kirunana Kalli. Det holdt at de hadde vært på handletur i Kiruna, sier Imerslund.

Kvænsk kultur
På 1700- og 1800-tallet foregikk det en omfattende innvandring til Nordreisa fra Nord-Sverige og Nord-Finland. I en folketelling i 1865 var det 40 prosent kværne i Nordreisa.

De kvænske personnavnene i Nordreisa foreller mye om den kvænske kulturen.

– Denne boken er svært viktig for Nordreisa. Vi ønsker at Nordreisa skal være en foregangskommune i å fremme kvænsk kultur, og håper på å lage et Halti 2, det vil si et kvænsk kultursenter, sier ordføreren i Nordreisa, John Karlsen.

elin@sagat.no